

Miljačke blizu novega Konaka, druga na desnem skoro varedi čaršije. Poslednjo je dal sezidati bogati Usrenbeg, ki ima v obče za Sarajevo velike zasluge. Zato ga pa tudi muhamedani kakor svetnika častijo. Jegovo truplo počiva tik mošeje v majhni kapelici, pred katero sem videl večkrat luč goreti, mestjane pa moliti. Bosanski pesnik Radovan (Fra Grgo Martić) poje o tem mogočnem možu: „Kad Usrenbeg Bosni glava bješe, — Vezir silan od države silne; — Dosta blaga sirotinja dala — A njegova glava nezobala; Več osnova varoš ponositu: — Sarajevo uz Miljačku riekü. — I u njemu ozida munare, — Turkom liepe i gizdave brame od ostankah krstovih oltarah, — Što je jošter sudba njegovala.

Kristijani žalostnim srcem pripovedujejo, da so stopnice in stebri begove džamije iz porušene katoliške cerkve, ki je stala nekdanj pri izvirku Bosninem. Pred mošejo na dvorišču, obdanim z visokim zidom, skozi kateri pelje več vhodov, stoji med košatim drevjem vodjak s kamenatim koritom, v katerem si muhamedani umivajo obraz, roke in noge, preden začnejo svoje molitve. Znotraj visi od kuple iz drota spleten svetilnik, na kateri se lahko kakih 300 lampic natekne, kakor se to dogaja ob slavni praznikih n. pr. ramazan — in in kurban-bajramu, ki bi bila, samo da tako rečem, naš Božič in Velika noč. Poprej ni smela nobena krščena duša v turško zbirališče, kar pomenja džamija, sedaj je dovoljeno, da le dotičnik mirno stoji in se ne odkrije. Zato sem zamogel parkrat opazovati, kako opravljajo neverniki svoje ceremonije. Da vidiš, čitatelj! kako Turki „Boga molijo“, podajva se k begovej džamiji in opazujva tega le sina Muhamedovega, ki je ravnokar došel, da pomoli h svojemu preroku. Najprvo stopi k studencu, da si umije roke, obraz in noge, ktere osuši z robcem ali obrisalko, ki jo že nalašč zato za pasom nosi. Za tem se poda pod kap ali hodnik, kder postavi tik sebe svojo obutev in začne moliti. Nekaj časa stoji in zvija roke; po tem se skloni in podpira ledja z rokama. Pa kakor bi mignil, vrže se naglo na kolena, sede na pete in dolgo poljubuje zemljo ali prav za prav desko sê svojim čelom. Ko je to večkrat ponovil in tako opravil svojo pobožnost zunaj brama, odgrne težko zagrinjalo, ki služi mesto vrat, in stopi mirno-resnega obraza v notranje prostore, zapustivši svoje rudeče papuče pri vходу ter koraka bos ali pa v nogovicaah tje gori po pisanih, dragocenih tepihih, na katerih je uže sedelo mnogo sovernikov, ker je danes petek, turška nedelja. Spodobno se je približal tovaršem, da se udeleži skupne molitve. Temu oddelku je narekoval molitve starikast mož iz dolgih pa tankih črnih knjig. Pričujoči so ga le poslušali in se s celim životom zibali. Ne daleč od tod pa je bil drug oddelek, ki je sam za se čital; in še tretji, najbolj čudežen, ker so možje na okrog sedeli in pred seboj sukali sila velik molek ali po našem paternoster, na katerem so bile

kakor orehi debele jagode napeljane. Ko so končali molitvo, obesil je mlad dečko, menda cerkovnik, težko klobaso na klin v eden kot. Vsak goreč turčin nosi tudi pri sebi jednak molek (brojanico) iz dišečega dragega lesa ali biserov in tudi kamenčkov, s katerim si krati čas, prebirajé jagode od kraja do konca in zopet nazaj, ali pa tudi moli na-nj. Ta navada se je ohranila iz one dobe, v kateri so še bili vsi Bošnjaki kristijani. Ko so vsi oddelki dovršili svojo nalogo, ostali so možje in še kratko skupaj glasno pomolili, zatem jih je večina odlazila. Ostalim pa je z lece čital hodža nekoliko koranovih vrst. Vsa slovesnost je bila končana z glasno popevajočim čitanjem prve sure, pa tako, da so se pričetne besede za vsakim verzom ponovile. Je li prijatelj! da ti rojijo čudne misli po možganih, ko gledaš ta izvanredni zbor. Gotovo gojiš goreče želje, da bi tudi tem siromakom skoro zasijala luč svetega križa. Kar jim pa sedaj moraš v čast šteti, je to, da vestno opravljajo dolžnosti, ki jim nalaga jih vera. Žalost, da še niso tako srečni, da bi zamogli to gorečnost kazati na čast pravega trojedinega Boga.

Smešničar 35. Oderuh iz mesta vpraša nekokrat kmeta, ali vé, zakaj je Bog krompir ustvaril. Kmet mu pa takoj odvrne rekoč: „bržčas zato, da bi tudi kmetski človek časih imel koga olupiti.“

Razne stvari.

(Pri šolskih sestrah) pri sv. Petru pod Mariborom bo očitna skušnja v pondeljek 1. septembra t. l. Prijatelji šolski, duhovniki in starši so uljudno povabljeni.

(Graška hranilnica) je darovala 500 fl. za stavljenje nove šole pri sv. Jungerti na Pohorji.

(Od sv. Vršana nad Ptujem) se nam poroča žalostna novica da je 23. avg. zvečer strahovita toča poklestila celo faro. Nevolja in stiska je tem večja, ker uže 3 leta trpijo ondi ljudje vsled vremenskih nesreč.

(Voganco pri Spod. Polskavi) regulirati hočejo za 2304 fl. Lepi denarji!

(Toča sekala) in hudo zadela je Windenau, Bohovo, Rogozo, Hoče, Slivnico in sv. Martin pod Wurmbergom, dalje jako strašno 16. avg. Strass, Spielfeld, Cirknico in Cmurek.

(V Ročici št. Jakobske fare v Slov. gor.) je 15. avg. strela udarila, posestnika F. Roškerja za mizo sedečega ubila, 80letno mater omamila in hišo požgala.

(V gornji Gstaraji št. lenartskega okraja) na Plojdrji je nek hudobnež užgal viničarijo St. Kramerjevo, da je do tal pogorela.

(Strela ubila) je pridnega dijaka celjske gimnazije I. Majcen-a doma iz Lahovne v Vojniški fari. Pretečeno nedeljo proti večeru je namreč z nekim drugim mladenčem sedel na hlevu med grozno nevihto. Strela udari v hlev, dijak obleži mrtev: poslopje je zgorelo. Ob tistej nevihti je blizu La-

hovne udarilo tudi v neki kozolec, ki se je v kratkem vpepelil.

(*Pristopila*) kot uda letnika k podpornemu katoliškemu društvu celjskemu v pomoč šolskim sestram sta blag. g. dr. Josip Srnc, advokat v Celji in č. g. doktorand Janez Mlakar, profesor bogoslovja v Mariboru.

(*Iz Jarenine*) se nam piše, da je ondi 23. t. m. popoldne ob 1/2 6. uri pribrula toča in po celej fari uničila nad polovico pridelkov vinarstvih; ajda je v zemljo zabita. Slabo je za kmeta.

(*Čudno pijan*) je moral biti nek posestnik iz Ravenj slov. graškega okraja, ker je v svojej blodnji potem izvlekel iz žepa listnico in 75 goldinarjev bankovcev na kosce razčesal. Sedaj se, se ve močno kesá. Možje, bodite trezni, pametni!

(*Javno zahvalo*) izreka podpisani zavarovalnej banki: Slaviji, ker je na god svitlega cesarja občini št. Peterskeje v Savinskeje dolini darovala izvrstno brizgalnico iz g. Samasajeve livarne. Mat. Rotar, župan.

(3301 fl.) nabralo je se za po toči poškodovane 29. in 30. junija in za Dornavske pogorelce.

(*Ogerskega vina 650 litrov*) so v Mariboru na železnici vzeli in razlili judoma Adamu Schneiderju in Jakobu Bothu iz Tolne na Ogerskem, ker je bilo ponarejeno in zdravju škodljivo vino.

(*Celjski opat*) je do sedaj zapstoj iskal priče zoper g. Berkso, ki ga toži. Opat tedaj čuti sam, da je tožiti lehka, tožen biti sitna reč.

(*Spremembe v Lav. škofiji*). Č. g. Simon Gaberc je provizor v Ponkvi, č. g. Jurij Žmavec, provizor v Svičini, č. g. Andrej Vodušek kaplan pri sv. Barbari v Halozah, č. g. Ivan Čagran, kaplan v Središču, č. g. Martin Jurkovič, kaplan pri sv. Martinu pod Wurmbergom in č. g. Alojz Vojsk kaplan pri sv. Ilji pri Turjaku.

Listič uredništva. Mnogo dopisov smo dnes zaradi pretesnega prostora odložili.

Loterijske številke:

V Trstu 9. avgusta 1879: 1, 27, 69, 70, 68.
V Lincu " " 82, 49, 20, 66, 81.
Prihodnje srečkanje: 6. sept. 1879.

Izpraznjene učiteljske in podučiteljske službe tudi za ženske učilne moči.

1. začasna učiteljska služba v Kapelah IV. razreda s prostim stanovanjem, in 2. podučiteljske službe enakega razreda v Negovi, Šent-Jurji na Ščavnici in sv. Duhu. Za nemško-slovenske ljudske šole izkušani prosilci naj vložijo svoje prošnje po pravilnem potu do konca septembra t. l.

Okrajni šolski svet v zgornji Radgoni

25. avgusta 1879.

Predsednik:

Premmerstein.

1—2

Oznanilo.

Uradnica ces. kralj. priv. graške vzajemne zavarovalnice proti ognju nahaja se počenši s 20. avgustom 1879.

v Vetrinjskeje ulici šte. 23. v hiši gospe Fritschejeve roj. Wregg, po domače: Kotnik v Mariboru (Viktringhofgasse in Marburg).

Wilhelm Hrauda
dištriktni komisar.

2—3

Stare železniške šinje

za mostove in pri stavbah hišnih in gospodarskih poslopij, potem najboljšae frišno cementno apno

po najnižej ceni ima v zalogi

WOGG et RADA KOVITS

trgovina z železjem pri zlatem sidra v Celju.

6—6

V DANIJEL RAKUŠOVEJ

železarijskeje kupčiji v **CELJU** v Graškeje ulici
se dobivajo najcenejše in najboljše

Ročne mlatilnice

od **CLAYTONA-SHUTTLEWORTHA**, **UMRATHA** in družnikov,

kakor tudi vsakovrstne mašine, kmetovalcem porabne.

 Cenilnike z obrazci dopošljemo radi in brezplačno vsakemu, ki se oglasi!

4—4